

[Bjørn Poulsen]

jeg. Derfor er jeg meget spændt på at høre, om ministeren på nuværende tidspunkt er i stand til yderligere at lukke op for, hvad han eventuelt har af tanker eller planer på det område.

Der er én ting, jeg vil sige – selv om jeg ved, at dér står vi på venstrefløjen meget alene. Skal dansk landbrugs problemer løses både på kort og på lang sigt, så kan det altså ikke gøres, uden at man inden for dansk landbrug, som stiftede andelsbevægelsen i Danmark, snart begynder at få en lille bitte smule solidaritetsfølelse, snart begynder at leve op til det meget gode, gamle ordsprog, at man løfter bedst i samlet flok. Det kan ikke nytte noget, at man nøjles med at være samlet, når man skal sælge sine varer, man er også nødt til at være sammen om nogle ting, når der er nogle kriser, der skal overstås; ellers går den bare ikke i længden.

Jeg synes ærlig talt, det er noget beskæmmende, at man ikke inden for dansk landbrug allerede på nuværende tidspunkt har fundet frem til nogle solidariske løsninger, så man kunne få udlignet de meget store forskelle, der er inden for landbruget, men det er klart, det hviler på et kapitalistisk system, og det er åbenbart for meget at kræve af dem. Der er dog én ting, jeg ikke forstår, og det er, at Husmandsforeningerne, som trods alt har et lidt mere åbent syn på den slags ting, ikke er gået i spidsen, når de f. eks. på et andet område er kommet med forslag om, at dansk landbrug skulle laves om til andelselskabet Dansk Landbrug. Det er ikke til at forstå, at man ikke er gået videre i den tankegang.

Tilbage i 1970'erne, da vi lavede tørkeloven i folketinget, foreslog SF, at man inden for landbruget begyndte at finde solidaritetsfølelsen frem og lavede en fond inden for selve landbruget, som kunne bruges i den slags krisesituationer. En sådan fond kan naturligvis ikke komme op at stå, uden at staten hjælper til i starten, og det er vi også villige til at gå med til. Men – det vil jeg gentage – det er landbruget selv, der skal gå i spidsen, ellers kan den slags ting ikke klares, ellers kan man ikke komme ud over de problemer, som vil komme den ene gang efter den anden. En sådan fond kunne bruges i en krisesituation, men også til en investering i fremtiden. Man kunne i og for sig lidt populært sige, at landbruget måske snart skulle

begynde at interessere sig lidt for ØD-tankerne. Jeg tror, det ville være en god idé.

Vi kan for nærværende støtte, hvis landbrugsministeren kommer med en forøgelse af K-lånene eller en ændring af den måde, K-lånene kan bruges på, men selve forslaget om gældssanerung synes jeg rejser et meget væsentligt problem, som vi meget gerne vil have ud af verden. Hvis landbrugsministeren ikke – enten ved en frivillig aftale eller et påbud – får foderstofbranchen til at sætte renten ned til et rimeligt niveau, så kan vi altså ikke medvirke til forslaget gennemførelse. Her er tale om, at man forøger foderstofbranchens likviditet med adskillige hundrede millioner kroner. Det er det, der egentlig er tale om her; det er den gæld, der nedbringes, det er dem, der får deres penge ind, og derfor må der også være en modydelse fra deres side. Vi synes, det må være rimeligt.

Det har desuden i diskussionen – ikke i dag, men jeg så det i et af landbrugets blade – været fremme, at dansk landbrug skulle finansieres, ligesom man finansierer almennyttige boliger. Det synes jeg da er en god idé, men så kræver det altså også, at man skal have samme status, som andelsboliger eller almennyttige boliger har, og dér synes jeg bl. a., at Husmandsforeningernes tanker om andelselskabet Dansk Landbrug kommer ind i billedet. Jorden skal naturligvis ejes i fællesskab. Det tror jeg vil være noget, der vil være til gavn for landbruget på lang sigt.

Jeg har stillet nogle krav, som SF skal have gennemført for at være med til dette gældssaneringsforslag. Ellers synes jeg ikke, der er meget ved at gennemføre et forslag, hvis man bare flytter endnu flere penge fra det hårdt ramte landbrug over til dem, der har penge nok i forvejen.

Janne Normann (RV):

Det er med stor velvilje, vi i det radikale venstre går til behandling af landbrugsministerens forslag om en statsgaranti for lån til visse landmænd. En del nyetablerede landmænd er så stramt kørende økonomisk, at man ikke stiltiende kan se på, at udviklingen i omkostningerne fortsætter som hidtil, og det er derfor nødvendigt meget hurtigt at sætte ind over for de kriseramte jordbrugere.